

«Մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայություններ» ծրագրի շրջանակներում
«Շիրակի տարածքային մանկավարժահոգեբանական աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
կողմից իրականացվող միջոցառումների վերաբերյալ

(հունվար-հունիս 2026թ.)

1. Կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիքի (ԿԱՊԿ, ԿԶԱՊԿ) գնահատում

Հաշվետու ժամանակահատվածում գնահատվել են թվով 147 երեխա:

ՆՈՒՅ 0-6 տարեկան 49 սան, որից 33 տղա, 16 աղջիկ:

Դպրոց 6-18 տարեկան 85 աշակերտ, որից 56 տղա, 29 աղջիկ:

ՄՈՒՅ 15-18 տարեկան 13 սովորող, որից 8 տղա, 5 աղջիկ:

Գնահատումները իրականացվել են հայտերի քանակին համապատասխան:

2. Մանկավարժահոգեբանական ծառայությունների մատուցում

Հաշվետու ժամանակահատվածում Շիրակի ՏՄԱԿ-ի կողմից սպասարկվող դպրոցների կրթության առանձնահատուկ պայմանների կարիք ունեցող երեխաները թվով 760 -ն են (524 տղա և 236 աղջիկ), որից 589 երեխա ստանում են մանկավարժահոգեբանական թիմի աջակցություն Շիրակի ՏՄԱԿ-ի մասնագետների կողմից:

Դպրոցի կողմից հատուկ մանկավարժի աջակցություն են ստանում 31 աշակերտներ, հոգեբանի աջակցություն 528 աշակերտներ, սոցմանկավարժի աջակցություն 18 աշակերտներ, լոգոպեդի աջակցություն 4 աշակերտներ:

Տնային ուսուցում ստանում են թվով 2 սովորող Գյումրու թիվ 7 հիմնական դպրոցից, 3 սովորող Գյումրու թիվ 31 հիմնական դպրոցից, 1 սովորող Գյումրու թիվ 10 հիմնական դպրոցից, 2 սովորող Գյումրու թիվ 9 հիմնական դպրոցից, 2 սովորող Գյումրու թիվ 11 հիմնական դպրոցից, 1 սովորող Գյումրու թիվ 25 հիմնական դպրոցից, 4 սովորող Գյումրու թիվ 23 միջնակարգ դպրոցից, 1 սովորող Ողջիի միջնակարգ դպրոցից «Երեխաների տուն» ՊՈԱԿ-ից թվով 87 երեխա (20 հ/դ-20 երեխա, 21 հ/դ-7 երեխա, 29հ/դ- 56 երեխա ,2ա/դ- 4 երեխա):

Հաշվետու ժամանակահատվածում ՏՄԱԿ-ի բազմամասնագիտական թիմը աջակցություն է տրամադրում ՆՈՒՅ-երի 172 սաների (122 տղա, 50 աղջիկ) և ՄՈՒՅ-ների 26 ուսանողների (17 տղա, 9 աղջիկ) :

ՏՄԱԿ-ում մանկավարժահոգեբանական թիմի աջակցություն են ստացել

22 երեխաներ ծնողի դիմումի համաձայն.
 հոգեբանական աջակցություն-4
 լոգոպեդի աջակցություն-13
 հատուկ մանկավարժի աջակցություն-5

3. Կարողությունների զարգացում/ վերապատրաստումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Շիրակի ՏՄԱԿ-ն իրականացրել է 337 վերապատրաստում, որոնցից 84-ը ՆՈՒՅ-երի, 214 -ը դպրոցների և 39-ը ՄՈՒՅ-ների համար: Վերապատրաստումներին մասնակցել է 4826 մարդ, որոնցից 1207 ՆՈՒՅ-ից, 3056 -ը դպրոցից և 363-ը՝ ՄՈՒՅ-երից էին:

Վերապատրաստումների և դասընթացների թեմաները ներկայացված են ստորև աղյուսակում ըստ մասնակիցների քանակի: Թեմաները ընտրվել են թիրախային խմբերի հետ անցկացված ֆոկլուս խմբային քննարկումների և հարցումների արդյունքում, իսկ որոշ թեմաներ ավելացվել են՝ հիմնված մշտադիտարկումների և գնահատման եզրակացություններից: Դասընթացների արդյունքները շուտ նկատելի են դարձել, քանի որ մասնակիցները անմիջապես կիրառել են ստացած գիտելիքները իրենց աշխատանքում և կիսվել են ձեռքբերումներով: Դասընթացների միջոցով փոփոխություններ տեղի են ունեցել ոչ միայն ԿԱԴԿ ունեցող սովորողների, այլև բոլոր սովորողների դասին համընդհանուր ներառման հարցում:

Դասընթացները կազմակերպվել են ինչպես ըստ նախնական պլանավորման, այնպես էլ՝ հիմնված հաստատությունների կողմից ՏՄԱԿ ներկայացված հայտերի վրա և ըստ անհրաժեշտության՝ ՀՄԿ-ի կողմից իրականացվող ծրագրերի շուրջ:

ՀՀ	Վերապատրաստման թեմա	Վերապատրաստման մասնակից անձանց թիվ
1	ՄՈՒՇԴ-ի / ՄՈՒԴ-ի վարման կարգը	71
2	Կրթության աջակցող միջոցներ.մատչելիություն և խելամիտ հարմարեցումներ	79
3	Դրական ծնողավարում	394
4	Բոնությունից և բուլինգից զերծ կրթական միջավայր	449

5	Խաղը ներառող միջավայրում: Խաղերի հոգեբանական ազդեցությունը և դրանց բացասական հետևանքները երեխաների հոգեհուզական վիճակի և հոգեկան առողջության վրա	157
6	Դեռահասների հետ աշխատանքի հոգեբանական առանձնահատկությունները, Դեռահասության առանձնահատկությունները և առողջ ինքնագնահատականը	517
7	Վարքային խնդիրներ ունեցող երեխայի հետ հոգեբանական աշխատանքի ուղղությունները,	216
8	Հուզական այրում	382
9	Ապահով և անվտանգ կրթական միջավայր	43
10	ՈՒՀԴ	183
11	Ինքնագնահատականի ձևավորում և փոփոխություններ	190
12	Ընկալման փոփոխություն. ուսուցիչների իրավունքների և հնարավորությունների ընդլայնում	185
13	Կարիքից բխող այլ թեմաներ	1960
	Ընդամենը	4826

4. Խորհրդատվություն

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Շիրակի ՏՄԱԿ-ն իրականացվել է 2272 խորհրդատվություն, որոնցից 631 -ը ՆՈՒՀ-երի, 1481- ը դպրոցների և 160-ը ՄՈՒՀ-ների մանկավարժների, մասնագետների և ծնողների համար: Խորհրդատվություն է տրվել ընդհանուր թվով 4155 մարդու՝ 1029 ՆՈՒՀ-ի, 2878 -ը դպրոցի և 248-ը՝ ՄՈՒՀ-ների մասնագետների: Խորհրդատվությունների թեմաները համապատասխան մասնակիցների քանակով ներկայացված են ստորև:

Ծնողները փաստում են, որ խորհրդատվություններից հետո վերանայել են իրենց վերաբերմունքն ու արարքները, շատ հարցերի այլ մոտեցում են ցուցաբերում և ավելի են գնահատում ուսուցիչների և մասնագետների աշխատանքը: Ծնող-ուսումնական հաստատություն-SՄԱԿ համագործակցային աշխատանքի բարելավումը ակնառու է համապատասխան թեմայով խորհրդատվություններից հետո: Ծնողների պատշաճ իրազեկումը տվել է իր դրական արդյունքը: Խորհրդատվությունները ուսուցիչներին հեշտացրել են աշխատանքը ԿԱՊԿ ունեցող սովորողների հետ:

ՀՀ	Խորհրդատվության թեմա	Խորհրդատվությունների թիվը/ հատ	Խորհրդատվություն ստացած անձանց թիվ
1	Գնահատման կարգի վերաբերյալ	92	95
2	Միջավայրային և խելամիտ հարմարեցումներ	134	211
3	SՄԱԿ-ՆՈւՀ-ծնող համագործակցություն	203	304
4	SՄԱԿ-Դպրոց-ծնող համագործակցություն	353	679
5	SՄԱԿ-ՄՈւՀ-ծնող համագործակցություն	28	46
6	ԿԶԱՊԿ ունեցող երեխաների հետ տարվող ընթացիկ աշխատանքներ	54	110
7	ԿԱՊԿ ունեցող երեխաների հետ տարվող ընթացիկ աշխատանքներ	162	364
8	Դասապրոցես. սկզբունքներ, մեթոդաբանություն	278	362

9	ՆՐ պարպմունքների մեթոդաբանություն	սկզբունքներ,	64	86
12	ԱՌԻԶՊ-ի վերաբերյալ		150	251
13	ԱՌԴՊ-ի վերաբերյալ		559	1329
9	Կարիքից բխող այլ թեմաներ		195	318
10	Ընդամենը		2272	4155

5. Մշտադիտարկում

Հաշվետու ժամանակահատվածում իրականացվել է 117 մշտադիտարկում / 70 դպրոց, 35 ՆՈւՀ, 12 ՄՈւՀ /: Մշտադիտարկումները եղել են կառուցողական և արդյունավետ, որի ժամանակ կատարվել են դիտարկումներ ԱՌԻԶՊ-ով և ԱՌԴՊ-ով սահմանված նպատակների ձևակերպումների հետ կապված: Մշտադիտարկման ժամանակ քննարկվել են ԿԱՊԿ ունեցող երեխաների կրթական առաջընթացների, ուսումնական, կրթական, խելամիտ հարմարեցումների, ուսումնական գործընթացում առկա խոչընդոտների վերացման և աշակերտներին ներգրավելու վերաբերյալ հարցերը: Արձանագրվել են բոլոր դիտարկումները, որոնք ուղղված են եղել ինչպես մասնագետներին, այնպես էլ ուսուցիչներին:

Մշտադիտարկում է իրականացվել հետևյալ ուղղություններով.

- ԿԶԱՊԿ/ԿԱՊԿ գնահատման գործընթացի մշտադիտարկում
- Մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունների մշտադիտարկում
- Հաստատության հոգեբանի գործունեությունը,
- Ուսումնական գործընթացի ներառականություն
- Հաստատության հոգեբանի գործունեությունը
- Ծնող-ուսումնական հաստատություն-SՄԱԿ համագործակցությունը:

6. Մեթոդական նյութեր

Ձեռնարկներ և տեխնիկաներ.

- ԱՇԽԱՏԱՆՔԱՅԻՆ ՏԵՏՐ «ՄԱՍՆԱԳԻՏՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՐՀՈՒՄ»

Նոր դասընթացներ.

- «Խաղ և ծնողավարում անվտանգ ու ապահով միջավայրում»
- «Մասնագիտական կողմնորոշում»
- «Քննադատական մտածողություն»
- «Սովորած անոգնականությունից գիտացված լավատեսություն»
- «Ազդեսիվ վարքը նախադպրոցական տարիքում»
- «Քննադատական մտածողություն կամ ինչպե՞ս խուսափել կոգնիտիվ խեղաթյուրումներից և իռացիոնալ դիրքորոշումներից »

Նոր խաղեր

- Զետաքրքիր լուտո
- Գտիր զույգը
- Գտիր ստվերը
- Չարգացրու հիշողությունդ
- Ուրախ մաթեմատիկա
- Ես ի՞նչ գույն ունեմ
- Արի ստեղծենք պատմություն
- Դասակարգիր կենդանիներին
- Դասակարգիր զույգ և կենտ թվերը
- Դասակարգիր պարագաները

7. Ֆիզիկական միջավայրի հարմարեցումներ

8. Խելամիտ հարմարեցումներ

Հաշվետու ժամանակաշրջանում Շիրակի տարածքային մասնավարժահոգեբանական կենտրոնի կողմից սպասարկվող 88 ուսումնական հաստատություններում տրամադրվել է խելամիտ հարմարեցումներ, որից 25 -ը ՆՈՒՅ-երի, 63- ը դպրոցների: Խելամիտ հարմարեցումներ է տրվել ընդհանուր թվով 849 սովորողի՝ 118 ՆՈՒՅ-ի, 731 -ը դպրոցի:

9. Միջոցառումներ

1. «Կլոր սեղան առևտիզմի միջազգային օր»
2. «Առևտիզմի միջազգային օրվան նվիրված 1 շաբաթյա իրազեկման աշխատանքներ»
3. «Սուրբ Չատիկ»

4. Ընտանիքի միջազգային օրվան նվիրված միջոցառում «Ընտանիքը որպես կյանքի ուժ»
5. «Սնվտանգ և ապահով կրթական միջավայրը մեր դպրոցում» Էքսպո -մրցույթ 2026
6. Շիրակի ՏՄԱԿ-ի Մենք +ես +ես... թաթերախմբի նոր ներկայացումը «Մեղվի դատը»
7. «Սպորտլանդիա» ընտանեկան միջոցառում
8. Հունիսի 1 «Երեխաների պաշտպանության միջազգային օր»:
9. Ստեղծագործական միջոցառում «Լոգոպեդական Գյումրիկներ»
10. «Տիկնիկագործություն սոցիալական մանկավարժների ձեռքերով»
11. Հանդիպում -քննարկում «Լոգոպեդի մասնագիտական կարգավիճակի իրավական և կրթական կարգավորումները Հայաստանում: Մասնագիտական էթիկա»
12. Բակային ճամբար 9-12 տարեկան թվով 25 երեխաների համար:

10.Համագործակցություն

Հաշվետու ժամանակահատվածում սերտ համագործակցություն է իրականացվել Շիրակի ՏՄԱԿ-ի կողմից սպասարկվող ուսումնական հաստատությունների, ՆՈՒՀ-երի, ՄԿՈՒ-ների, ՏՄԱԿ-ների, Շիրակի մարզպետարանի «Առողջապահության, կրթության և ընտանիքի իրավունքների պաշտպանության» բաժնի, Գյումրու քաղաքապետարանի կրթության բաժնի, Շիրակի պետական համալսարանի, հասարակական կազմակերպությունների՝ «Հայկական Կարիտաս» ԲՀԿ, «Երիտասարդական նախաձեռնությունների կենտրոն» ՀԿ, ԱՕԱ հիվանդանոցային դպրոցի, «Փյունիկ» ՀԿ-ի, «Ֆրանսիական լույս» ՀԿ, Նռանե ՀԿ-ի, «Նոր լույս» ՀԿ-ի, Մոր և մանկան ավստրիական հիվանդանոցի վերականգնողական բաժանի, Նռանիկ զարգացման կենտրոնի, Շիրակի մարզի երեխային և ընտանիքի աջակցության կենտրոնի, «Արևամանուկ հոգեբանասոցիալական աջակցության հիմնադրամի» (ՀԱՀ), «Ազաթ» ՀԿ-ի, ԼԽՈՒԵ կրթահամալիր, «Երեխաների զարգացման միջազգային կենտրոն» (ICDC)-ի, ԱՄՆ Կնյիֆորնիա նահանգի «Հարմոնի Խոսքի թերապիա և խխորոշում» կենտրոնի, «Ունակ» վերականգնողական կենտրոնի, «ՍՕՍ-Մանկական Գյուղեր » ՀԲՀ, Առևտիզմի ազգային հիմնադրամ «Իմ Ուղի» (My Way) կենտրոնի և այլ հաստատությունների հետ: ՏՄԱԿ-ի մասնագետների համար իրականացվել են մի շարք վերապատրաստման դասընթացներ, որոնք նպաստել են մասնագիտական կարողությունների զարգացմանը: Իրականացվել են արդյունավետ աշխատանքներ՝ ուղղված ներառական կրթության իրականացման արդյունավետության բարձրացմանը և մարտահրավերների հաղթահարմանը:

2026 թվականի ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Տարվա լավագույնները» մրցույթի հունվար ամսվա լավագույն հատուկ մանկավարժ ճանաչվել է Շիրակի ՏՄԱԿ-ի հատուկ մանկավարժ Սեդա Կարապետյանը:

2026 թվականի ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Տարվա լավագույնները» մրցույթի փետրվար ամսվա լավագույն հատուկ մանկավարժ ճանաչվել է Շիրակի ՏՄԱԿ-ի հատուկ մանկավարժ Աննա Էլլարյանը:

2026 թվականի ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Տարվա լավագույնները» մրցույթի փետրվար ամսվա լավագույն սոցիալական մանկավարժ ճանաչվել է Շիրակի ՏՄԱԿ-ի սոցիալական մանկավարժ Իրինա Ավդալյանը:

2026 թվականի ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Տարվա լավագույնները» մրցույթի մարտ ամսվա լավագույն սոցիալական մանկավարժ ճանաչվել է Շիրակի ՏՄԱԿ-ի սոցիալական մանկավարժ Լուսին Ուռուտյանը:

2026 թվականի ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Տարվա լավագույնները» մրցույթի մարտ ամսվա լավագույն հոգեբան ճանաչվել է Շիրակի ՏՄԱԿ-ի հոգեբան Լուիզա Պետրոսյանը:

2026 թվականի ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Տարվա լավագույնները» մրցույթի ապրիլ ամսվա լավագույն հատուկ մանկավարժ ճանաչվել է Շիրակի ՏՄԱԿ-ի հատուկ մանկավարժ Անժելա Ենոքյան:

2026 թվականի ՀՀ ԿԳՄՍՆ «Տարվա լավագույնները» մրցույթի մայիս ամսվա լավագույն հատուկ մանկավարժ ճանաչվել է Շիրակի ՏՄԱԿ-ի հատուկ մանկավարժ Սեդա Համբարյան:

Կենտրոնի անվանումը՝

«Շիրակի տարածքային մանկավարժահոգեբանական
աջակցության կենտրոն» ՊՈԱԿ

Տնօրեն՝

(ստորագրություն)

Թագուհի Վարդանյան

«01» « հունիս » 2026թ.